

Előfizetési díj:

Egész évre . . . 8 kor.
Félévre 4 kor.
Negyedévre . . . 2 kor.

Egyes szám ára 10 fill.

Megjelenik minden
vasárnap.

Telefon szám: 18

NÉPJOG

POLITIKAI HETILAP.

A FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség:

Kaposvár, Zárda-utca
17. szám,

hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény inté-
zendő.

A kiadóhivatal

munkakörét *Hagelma*
Károly könyvkereskedő
vállalván magára, az előfizet-
ések, nyilvánt. és hirdetés
díjak és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások ide
intézendők.

A letörés.

A függetlenségi párt elégedetlenei, amint egyes hírek jelentik, nem szándékoznak részt venni az egy szakaszos kiegyezési javaslat tárgyalásában felszólalásaikkal. Elhatározásuk oka az volna, hogy nem akarnak egy csatasorba kerülni a horvátokkal, kik a nyílt és leplezetlen obstrukció terére léptek és nyílt élet-halál harcot hirdetnek a kormány ellen. A horvát kérdésben a kormány mögött az egész nemzet áll és így a függetlenségi disszidensek csakugyan hazafiasan cselekednének, ha elállva a beszédektől, nem nyújtának alkalmat és lehetőséget arra a feltevésre, hogy egy táborban küzdenek a haza ellenségeivel.

E hazafias gondolkodás érvényrejutása remélhető; a disszidensek részéről tehát a kiegyezési javaslatot — ha minden jól megy — veszély nem fenyegeti.

Maradnának a horvátok.

A kormány még a türelemnek az államérdek szabta határán túl

is elnéző volt a kalandor horvát politika iránt. Figyelmeztetés, komoly intelem egymásután hangzottak el abban a reményben, hogy fogadjuk leszen.

Hasztalan. A politikai érettségnek mértéke van és pedig azokban a körülményekben amelyek között cselekedni kell. Ha a horvát urak e politikai érettségnek csak kicsiny adagával is rendelkeztek volna, régen elültek volna a magyar parlament viharai. Ámde az események logikája megmérte őket. „Mégmérték és könnyűeknek találtattak,” mert ime az egységes magyar közvéleményt sorakoztatták botor rövidlátásukkal maguk ellen és ki kételkednék, kinek szabadna kételkedni abban, hogy a magyar nemzet még elég erős és — szinte csodálatos — elég egységes az akaratban akkor, amikor lázadókat kell letiporni.

A magyar közvélemény régtől erélyesebb elbánást szeretett volna látni a drávántúli testvérekkel szem-

ben. Most végre ők maguk, akik ezt maguk ellen kihívják.

Amit keresnek, meg is kapják. A kormány hivatalosan kijelentette, hogy a türelemnek vége, következik a letörés. Össze is hívatta a horvát tartománygyűlést és ha nem állnak kötélnek, haza küldik őket. Választás választást fog követni, amíg csak el nem tűnnek a Supiló-féle demagógok a politika porondjáról és a kijózanodó horvát közönség azoknak adandó mandátumot, akik távol végcéljukul nem egy illyr birodalom ábrándképeit kergetik, hanem a száz és száz esztendő szerető kultuszában tudják a jövő boldogulását.

Helyesléssel üdvözljük a kormány elhatározását, hogy a cselekvés terére lépett. De aztán semmi habozás. „Az elhatározás nálam a tett!” Mondja III. Richard. Ez legyen a kormány iránymutatója. Okuljon tőle Zágráb és — mert ott a tulajdonképeni boszorkánykonyha — Bécs is.

T Á R C S A.

A miniszter előszobájában.

— A „Népjog” eredeti tárcája. —

Ö exellenciája, a miniszter gyöngélkedik. Ö megleheti azt, hogy ilyenkor otthon marad és lakásán referáltat magának.

Itt is van már két frakkos ur az előszobában

Az ifjabbik, névszerint Végh Gyula jogtudor, kellemes egyéniség, értelmes arc-kifejezéssel. Mint a miniszterium fogalmazója, főnökének bizalmát bírta, ki őt előforduló esetekben szívesen tolta előtérbe. Ennek köszönhető Végh, hogy ma kihallgatáson van a miniszternél, ki őt egy igen fontos ügyben hívatta magához.

A másik idősebb férfiú volt, ki a nálunk nagyon is közönséges Tóth névre hallgatott. Foglalkozásra nézve fogász volt, ki foghuzással, plombirozással és több efélével foglalkozott. A fővárosban nagyon sok delnő volt, ki vakító fehérségű fogait egyenesen dr. Tóth Maténak, miként magát neveztetni szerette, köszönhették. Ez a dr. Tóth különben nagyon egyszerű ember volt, ki, ha Schwarz szerzetes négyszáz évvel ezelőtt gyilkos vegyületeivel az emberiséget nem boldogította volna, bizonyára senkinek se vált volna veszélyessé.

Ma, enélkül, hogy dr. Tóthnak erről sejtelmé lett volna, a miniszter leánya

számára akarták igénybe venni művészetét. A bájos angyal fogfájásban szenvedvén, sóvárogva várta s abadítóját. Végre kijött a komornyik és mondá:

— Kérem, doktor ur, szíveskedjék ö exellenciájához belépni!

Lehet, hogy dr. Végh az őt illető felszólítást nem hallotta, vagy pedig a komornyik tévedésből fordult a másikhoz, elég az hozzá, hogy helyette a fogorvos lépett a miniszter szobájába és tiszteletteljes bókolas közt várta a kegyelmes ur megbízását.

— Főnöke, Szánthói osztálytanácsos ajálta önt nekem, szólalt meg a miniszter.

A fogorvos ismét bokolt, mert jól ismerte Szánthóit, ki legjobb klienseinek egyike volt. A miniszter ugyan „főnökének” nevezte, de mit kereste ő a szavak értelmét! Legfeljebb Tóth uram a miniszterben is egy újabb „főnököt” remélt nyerni.

— Alkalom nyílt, — folytatta a miniszter, — hogy ügyességét igen fontos ügyben érvényesítse. E célból még ma Kassára kell utaznia, hogy az ottani kerületi adóhivatal főnökénél vizsgálatot tartson, mert, mint hallottam, tetemes defraudáció forogna fönn. Magára meri-e vállalni e küldetést?

A „fogorvos”, ki „defraudáció” alatt valamely ritkán fellépő fogbetegséget képzelt, újra és mélyebben meghajolt.

— Kegyelmes ur, — viszonzta, — leereszkedő bizalma nagyon megtisztel és ígérem, hogy azt a bizonyos főnök urat kellően meg fogom vizsgálni. Megnyugtatósul

közlöm exellenciáddal, hogy már a leg-súlyosabb eseteket is sikeresen kezeltem, s mindent el fogok követni, hogy ne kellessen palliatív szereket alkalmazni.

A miniszter mosolygott hivatalnokának komikus feleletén és nem tudta, vajjon sajtóságos humorának vagy zavarának tulajdonítsa-e? Meghagyva neki, hogy a további utasításokat Szánthói osztálytanácsostól vegye át, a miniszter elbocsátotta.

Dr. Tóth nagyon megörvendett e megtisztelő megbízásnak s legott az osztálytanácsos lakására sietett.

Eközben a komornyik Végh Gyulát, kit tévedésből fogorvosnak tekintett, a miniszter 19 éves leányának szobájába vezette, kinek kipirult arca eléggé elárulta kellemetlen helyzetét, melybe valamely gonosz foga hozta.

A fiatal jogtudor meghajolt a szenvedő kisszasszony előtt, ki segítségért esdő pillantással nézett rá.

— Oh, kedves doktor ur! — szólalt meg majdnem siránkozó hangon, — segítsen rajtam, mert e fájdalom már-már kiállhatatlanná kezd válni. Lépjen közelebb és vizsgálja meg e rettenetes békebontót.

Ezzel a bájos leányka, amennyire lehetett, kinyitotta rózsás ajkát és nagy-nehezen rebegé:

— Itt hátul az utolsóelötti! Nemde már egészen fekete? Csak arra, kerülje, ha lehet, a kibuzást!

Dr. Végh nem tudta, miként jut e megtiszteltetéshez, hogy a szép hölgy fájdalommal segítsen. Sokaig gondolkozott, de

Krónika a hétről.

A horvátok december 4-én tartott értekezletükön elhatározták, hogy tovább folytatják az obstrukciót. Lészen tehát harc, illetve közel a döntő ütközet. A horvátok hadterve a következő: tiz-tizenkét horvát képviselő lemegy Zágrábba a tartománygyűlés megnyitására, a többi Budapesten marad. E megosztás mellett is meg lesz Zágrábban a többségük a többi pártok képviselőivel s így a magyar képviselőházban is elegendő számmal maradnak sikeres obstrukció folytatására. E szépen kiesztelt terv életképessége hamarosan ki fog derülni, de könnyen megeshetik, hogy kudarcot vall a többi horvát párttörödékek magatartásán, mert például a 20 tagot számláló Starcevic párt, habár maga is ellensége a bannak, heves agitációt fejt ki a horvát-szerb koalíció ellen. Az bizonyos, hogy Rakodczay bán meg fog jelenni a tartománygyűlésen és ha obstrukcióval fogadják, bekövetkezik a tartománygyűlés feloszlata.

*

A kvóta megállapításáról szóló törvényjavaslatot csütörtökön tárgyalta a képviselőház pénzügyi bizottsága. Az ülésen Széll Kálmán elnökölt s megnyitó szavaiban kiemelte, hogy a kvóta felemelése a jelen politikai helyzetben indokolt volt. Hoitsy Pál előadó a javaslat elfogadását ajánlotta. Bizony Ákos a bizottsági jelentésben annak kidomborítását kérte, hogy a kvótának tíz évre való megszavazása a különválásnak megvalósítását annak idején ne akadályozhassa. Isssekutz Győző ezt feleslegesnek tartja. Számadatokkal mutatja ki, hogy Ausztria a status quo-val szemben Magyarország terhére ez irányban is előnyben részesül. A javaslatot mégis elfogadja, hogy az ország gazdasági élete nyugvópontra jusson. Babó Mihály szeretné, hogy a kvóta felemelése csak akkor váljék Magyarországra kötelezővé, ha

Ausztriában a kvóta felemelése a törvényhozás útján történik. Wekerle Sándor miniszterelnök szerint az osztrákok a zárszámadás adataival igazolták azt, hogy az eddigi költséggel nem jönnek ki, ezért kellett az emelést javaslatba hozni. Bizony Ákos aggályaira megjegyzi, hogy ha megszűnnek a közös ügyek, akkor megszűnnek a közös terhek is, tehát a kvóta egyáltalán nem örök teher. Felszólalt Kossuth Ferenc is. Hangsúlyozta a függetlenségi párt fenntartását, hogy ha a párt programja érvényesül, a kvótára vonatkozó megállapodás megszűnik. A pénzügyi bizottság erre a javaslatot elfogadta és Kossuth nyilatkozata után világos, hogy a függetlenségi párt is el fogja fogadni, habár annak megszavazását nem teszik pártkérdéssé, hanem nyílt kérdésnek jelenti ki.

Városi közgyűlés.

Szokatlan jó barátsággal üdvözölték egymást a város atyák a f. hó 5-én tartott városi közgyűlésen.

Mintha ném-lyek utcát akarnának nyitni, mások kövezetvám elengedésére utaznának sőt talán olyan is van, ki igazgatni szeretné a város terrorizált vízművét, jó hasznu villamtelepét.

Polgármester a vármegyén jóváhagyott határozatok bemutatásával kezdi a közgyűlést, Kovács Soma pedig megindokolja a városi tisztviselőknek a polgármesternél történt tisztelgését, mely szerint ez nem akart állásfoglalás lenni az előző közgyűlésen kisebbségben maradt város atyák ellen, hanem a tisztikar feltétlen ragaszkodásának, bizalmának óhajtott kifejezést adni a város érdekében teljesített becsületes munkában megöszült főnöke iránt egy tisztviselő kivételével, ki a felszólalás dacára szavazott főnöke ellen.

Simon Dániel sürgeti a szabályrendelet módosítását, hogy a rendőrség s egyéb városi alkalmazottak elbocsátása felett ne kizárólag a polgármester határozhasson.

Horváth Imre kifogásolja, hogy az orgona pénzt már ő kifizette s még sincs még orgona, pedig ha ő mint hentes, a disznó árát kifizeti, a disznót azonnal leölheti. Légár József a piaci szabályrendelet kistűrtetését kéri a miniszteriumtól, mert nagy a drágaság az elővásárlások miatt.

A vízmű üzemről Kovács István építészvezető mérnök által beterjesztett jelentés tudomásul vétetik s mivel mindkét mérnök lemondott, Szabados Imre képviselő indítványának mellőzésével gépészmérnöki állás szervezését határozza el a testület évi 2800 kor. fizetés, 800 kor. lakbér és 10% ötéves pótlékkal s utasítja a polgármestert, hogy a pályázatot azonnal hirdesse ki azzal, hogy a tanács által egy évre ideiglenesen úgy a vízmű, mint a villamtelep igazgatására alkalmazandó gépészmérnök már a jövő év elején elfoglalja állását.

A vízmű-szabályrendelet alapján a polgármester intézkedett, hogy a bevezetésre kötelezett háztulajdonosok nov. 1-től két korona átalányt azon esetben is kötelesek fizetni, ha vizet nem fogyasztanak, mely intézkedés jóváhagyott.

A város készpénz készletének a pénzügyintézeteknél leendő elhelyezése az eddigihez hasonlóan, csupán azon költséggel szavaztatott meg, hogy a hitelszövetkezett eddigi 6000 kor. helyett 10000 kor. betétet kap.

Az új iskolatelek vétele s ezzel kapcsolatosan új utcanyitást iránt az érdekeltekkel további tárgyalás rendeltetett el.

A gyakorlótér mellett és a Honvéd-utca folytatásában új utcák nyitása engedélyeztetett; megszavazták a rendőrfogalmazói állást is, de a rendőröknek fizetés emelést nem, hanem drágasági pótlékot adtak s egyúttal a külső utcákba rendőri kirendeltséget létesítettek.

A vasöntőde gépgyárnak elengedték öt évre a kövezetvámot.

Szóval a legtöbb ügy barátságosan bonyolítottatott le, a megszokott személyeskedések pedig alacsonyabb fokra szálltak, mulatságos felszólalásokban azonban most se volt hiány.

A honvédség áthelyezésének megakadályozása végett küldöttség megy Budapestre; a polgármester felkéri a képviselőviselőtestületi tagokat, hogy a felmenni szándékozók nála jelentkezzenek.

H I R E K.

Bizottsági tagok igazolása. A vármegyei igazoló választmány e hó 5-én Kacsokovics Lajos alispán elnöke alatt ülést tartott, amelyen a legutóbbi törvényhatósági bizottsági tagválasztások igazolásával foglalkozott. A bizottság a legtöbb választást igazolta és csak néhányra rendelt el vizsgálatot.

A csanádi püspök halála. Cserneki és tarkeői Dessewffy Sándor csanádi püspök e hó 5-én budapesti palotájában meghalt. Az elhunyt főpap, ki tizenhét esztendeig kormányozta hazafiasan és emberszeretően egyházmegyéjét, a délvidéken nagy szolgálatot tett a magyar közművelődés ügyének és így halála nemcsak a katolikus egyháznak gyászja, hanem az egész magyarságé is. Életének két fényes momentuma volt: 1896-ban millenniumkor ő szentelte be a magyar tudás és munka nagy dicsőségét, a Vaskapu-csatornát, három uralkodó jelenlétében, nagy ünnepség keretében. 1900-ban pedig a magyar kereszténység kilencszázados évfordulóján, ő vezette Velenczébe elődje, szent Gellért püspök hamvaihoz a nagy nemzeti zarándoklatot. Ekkor ismerkedett meg Sarto patriarkával, a mai X. Pius pápával, akihez azóta szíves barátság kapcsolta.

Polgármester választás Szekszárdon. Dr. Hirling Adam elhalálozásával megüresedett szekszárdi polgármesteri állás be-

nem bírta kisütni, hogy mivel szerezhette meg magának e bizalmat. Főzött ugyan már csillapító teát szamovárjában, de fogfájást, még pedig miniszter leányának nemes fogfájását megszüntetni, reá nézve ismeretlen dolog volt. Végh tehát zavartan követte a szép leányt az ablakig és szánozkozva nézte az állítólag fekete fogat.

— Ez a fog teljesen odvas nagysád. — jegyzé meg az állítólagos fogorvos, hogy valamit mondjon

— Hát nem hozott csillapító szert magával, doktor ur? — kérde a leány.

A fiatal jogtudor tagjait hideg borzadály járta át. Miként fordultak ép ő hozzá, hogy e válságos helyzetben segítsen? Mért nem fordultak fogorvoshoz, hisz a fővárosban elég ilyen doktor van. Mindamellet nem merte a belé helyezett bizalmat visszautasítani, nehogy elárulja tudatlanságát.

— Történjék bármi, — mondá magában — ne zavard meg az irántad való jó véleményyt, jó csillagod majd kiségit a bajból.

Aztán fennhangon folytatta:

— Bocsánat nagysád, néhány perc mulva elhozom csalhatatlan szeremet.

Ezzel kiségitett és rohanva távozott.

— Hova ily sietve, barátom? — szólta egy ismerős hang.

— Hagyj békén, nem érek rá, — felelte Végh, ki a legközelebbi gyógyszer-tárba rohant.

— Adjon nekem csalhatatlan szert fiatal hölgy fogfájása ellen! — mondá

Végh lihegve. Árával nem törődöm, csak gyorsan ide velem!

A gyógyszerész bámulva nézett a fiatal urra, kinek homlokáról nagy c eppeken hullott a veríték és végre átadta neki a kívánt szert. Ezzel Végh visszasielt a miniszter lakásába, hogy magát a fiatal hölgnél bejelentesse. E pillanatban a miniszter jött ki szobájából és bámulva állt meg a lihegő Végh előtt.

— Kicsoda ön? Mit akar itt? — szólta őt a miniszter szigoruan, tetőtől-talpig végig nézve a lihegő jogtudort.

— Bocsánat... kegyelmes ur... nevem Végh és... leányának biztos szert hoztam fogfájása ellen, — hebegé a zavart jogtudor.

— Végh... Végh? — viszonzá a miniszter, — ön bizonyosan fogorvos?

— Fogorvos? Ments Isten! Jogtudor vagyok, de ide hivtak, hogy a nagyságos kisasszony fájdalommal segítsek! — viszonzá Végh zavarodottan.

— Nagyon furcsa, — mondá a miniszter — de tulajdonképp ki küldte a leányomhoz?

— Exellenciád komornyika, — felelte Végh.

— E szerint már korábban is foglalkozott fogfájás gyógyításával? — kérdezé a miniszter.

— Soha életemben, kegyelmes ur!

— Ezt most már igazán nem értem, — jegyzé meg a miniszter. Tévedés lesz. Kérem, kövessen!

(Folyt. köv.)

töltése céljából a polgármester-választó közgyűlést Tolnavármegye alispánja f. hó 10. napjára tűzte. Két pályázó van eddig: Boda Vilmos volt országgyűlési képviselő, a szekszárdi Népbank elnökgazgatója és Szentkirályi Mihály dr. vármegyei aljegyző.

— **Városi közgyűlés.** Kaposvár város képviselőtestülete folyó hó 19-én rendkívüli közgyűlést tart. Az ülésen több fontos ügy vár elintézésre.

— **A kanyaró.** A polgármester rendeltére az összes kaposvári óvodákat további intézkedésig bezáratják. Ezt az intézkedést szükségessé tette az, hogy a kanyaró az utóbbi időben nagymérvben lépett fel.

— **Idegen tollaszkák** Olvastunk egy szaklapban, az **»Iparvédelem«**-ben a napokban egy hírt, mely alkalmas a közönség megtevesztésére. Arról szól az a hír, hogy egy kaposvári fiatal úr, akit a közlemény alaptalanul egy helybeli lap, a Somogyi Hírlap **»főszerkesztőjének«** is megtesz, valami nagy agitációt indított meg itt Kaposvárott a helybeli kereskedők között a magyar ipar érdekében és tevékenységének oly nagymérvű eredménye lett volna, hogy a helybeli **»Erzsébet Kör«**-ben a csetneki csipke meghonosítására tanfolyam is nyílt meg. Anélkül, hogy a nevezett **»főszerkesztő«** úr tevékenységét érinteni akarnók, a valóság érdekében meg kell állapítanunk, hogy Kaposvárott a csetneki csipke meghonosítása érdekében nyílt ugyan meg tanfolyam, de úgy annak kezdeményezése, mint létesítése — amint ez köztudomású — a **»Tulipán-szövetség Magyar Védőegyesület«** tevékenységének eredménye, amiben sem a nevezett állítólagos **»főszerkesztő«**-nek, sem pedig a **»főszerkesztő«** urral közeli rokonságban álló **»Erzsébet Kör«**-nek semmi része sincsen. E tanfolyamnak különben több mint negyven rendes látogatója van a társadalom minden osztályából s e tanfolyam befejeztével nyitandó újabb tanfolyamra is vannak már jelentkezők.

— **Gyászrovat.** A közélet egy jelentékeny és az ügyvédi karnak kiváló tagja, dr. Rimanóczy Ferenc halt meg szerdán. Temetése csütörtökön délután volt nagy részvét mellett. Elhunytáról a család a következő gyászjelentést adta ki:

Alulírottak vérző szívvel, mély fájdalommal tudatják, hogy a legszeretőbb s legjobb férj, legjobb édesapa, após, testvér és rokon dr. Rimanóczy Ferenc ügyvéd 1907. évi december hó 4-én reggel 4 $\frac{1}{2}$ órakor munkás életének 50-ik, boldog házasságának 25-ik évében hosszas szenvedés után az utolsókenettel megáldottan jobblétre szenderült. A megboldogult hült tetemei f. évi december hó 5-én délután 2 órakor fognak Kaposváron (Janos-utca 3. sz. a. gyászaházból) a róm. kath. sírkertben örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő szentmise-áldozat folyó évi december hó 6-án délelőtt 9 órakor fog a kaposvári róm. kath. anyaszentegyházban a Mindenhatónak bemutatni. Kaposvár, 1907. dec. 4-én. Örök áldás és béke lebegjen hamvain! Dr. Rimanóczy Ferencné özvegye. Dr. Hegyi Árpádné szül. Rimanóczy Marianna leánya. Rimanóczy Berta férj. Bergmann Adolfné, Rimanóczy Jozefin özv. Havas Jenőné testvérei. D. Hegyi Árpád vője.

Dr. Gulyás Aladár ügyvéd f. hó 3-án élete 36. évében meghalt.

— **A vármegyéről.** A folyó évi november 4-én tartott évnegyedes közgyűlés 1056/907. kgy. sz. határozatával f. évi december hó 16. és következő napjaira kitűzött tisztújító közgyűlés napirendjének 1-ső tárgyát az újból választott törvényhatósági bizottsági tagok igazolására vonatkozó igazoló választmányi jelentés s ebből folyó esetleges pótválasztások határidejének kitűzése fogja képezni.

— **Elrepült repülőgép.** A nyár óta egymásután jöttek a hírek, hogy különböző államok költséges kísérletezései sikerrel jártak: meg van oldva a repülőgép kér-

dése. A genialis francia nemzet járt elől és csakugyan híre jött, hogy a **»Patrie«**-nak elnevezett hadi légjáró pompásan megfelelt a hozzá fűzött varakozásoknak s büszkén szeli a levegőt kormányozva emberi kéztől. Par nap elött azonban valóságos katasztrófa érte a francia nemzetet. A nemzet kincse, a jövő reménye a **»Patrie«** egy szélvihar alkalmával az őt tartó katonák kezéből elrepült. Egész Franciaország aggódva leste, mi lesz a büszkeségéből, hova száll, kinek a kezébe jut. Három nap mulva jelentették táviratok, hogy a **»Patrie«** Irországból földre szállott. Most meg már azt jelentik, hogy a repülőgép leszálltában ugyan megrongálódott, de ismét tova repült. És most ismét száll, repül ismeretlen régiókba, gunyt úzve az emberi langészórlól, mely létrehozta.

— **Ambrus Zoltán-Naptár.** A Révai Testvérek Irodalmi Intézet R-T. ez alatt a cím alatt adta ki a Révai Kalendarium 1908. évi folyamát. S ezentúl évről-évre változó, egy-egy fontos irodalmi mozzanathoz fűződő lesz a cím. Annak a törekvésnek akartak a kiadók ezzel kifejezést adni, hogy ezt a páratlanul kedvelt naptárt fokozottabb mértékben állítsák a jeles irodalmi alkotások propagálásának a szolgálatába. A törekvés dicséretes s a kezdet szerencsés, mert hiszen kétségtelen, hogy Ambrus Zoltán összes munkáinak a megjelenése a modern magyar irodalmi élet egyik legjelentősebb eseménye. Az Ambrus Zoltán-Naptár olvasmányi része teljesen Ambrus Zoltán írói egyéniségének a méltatásával foglalkozik; a maga kerekdedségében érdekes, összeállításában ötletes olvasmány ez a mozaik, melynek apró köveit irodalomunknak jelesei szolgáltatták. Az olvasmányi részt a magyar irodalom bő ismertető jegyzéke követi. A naptár külső kiállítása jó izlésre vall s ily kiadványoknál meg nem szokottan előkelő. Az Ambrus Zoltán-Naptárt a kiadóhivatal — VIII., Üllői ut 18 — ingyen küldi meg azoknak, a kik levelezőlapon kéri.

— **A tolltisztító gép az államok használatában.** Statisztikusok már rég beigazolták, hogy a szappanfogyasztás egyes államokban a kultúrával áll szoros összefüggésben. A gőz és villam mai korszakában éppen így lehetne következtetni egyes államok közegészségi viszonyaira a tolltisztító gépek használatából is. Érdekesnek tartottuk a jelenleg használatban levő tolltisztító gépeket összeírni és abból megállapítani, hogy Németországban, a feltaláló hazájában ezidőszereint nem kevesebb, mint 119 tolltisztító gép van használatban. Franciaország 50 tolltisztító gépével a többi államokkal szemben vezet, míg Sweiz 26, Norvégia 22, Bajorország 22, Oroszország 16, Szászország 15, és Magyarország 5 géppel rendelkezik. A városok sorában Brémában 9, Bécsben 2, Budapesten 2, Kolozsváron 1, Nagyszombatban 1 és Kaposváron 1 van felállítva. És mert a mi magyar hazánkban ezen közegészségileg megbecsülhetetlen gép a legkisebb számban, csak 4 városban van használatban, annal nagyobb érdeme Rózsa János vegyészeti gyáro-nak, hogy az ő modern gondolkodása lehetővé tette, hogy a mi szűkebb hazánk, Kaposvár is eme négy város között szerepel. Megelőzve ezzel több sokkal nagyobb várost és előmozdítva egyuttal a mi közegészségi viszonyaink javulását is.

K Ü L F Ö L D

A marakkói bonyodalom.

A francia közvéleményt a napokban még azon aggodalom nyugtalanította, hogy Abd-el-Aziz szultán seregének veresége és az Udja körül lefolyt véres harcok olyan általános fölkelésre fogják tüzelni a marakkóiakat, a mely beláthatatlan kifejlődésű

háboruba sodorhatja Franciaországot. Most pedig az a hír van elterjedve Párisban, hogy a Beni Szenassze-törzs, a mely az Udja körüli harcokat vívta, meg akar hódolni és a föltételek megtudakolása végett követeket küld Liantey generalishoz. Ez olyan kedvező fordulat volna, a mely váratlanul Franciaország javára változtatná meg a helyzetet az algir-marokkói határvidéken.

A washingtoni japán nagykövet.

A mikádó visszahívta Aoki washingtoni nagykövetét és bécsi vagy a berlini nagykövetét nevezi ki utódjául. Ugy az Egyesült-Államokban, mint Japanban azt hiszik, hogy ezen személyváltozás kedvező befolyást fog gyakorolni a két hatalmasságnak még mindig nem egészen rendes viszonyára.

Zuluk lázadása.

A zulukafferek újabb lázadása Dini törzsfőnök vezetése alatt Natalnak Zuluföld nevű északkeleti tartományában tört ki. A mozgalom erősen nyugtalanítja az érdekelt kormányokat, mert Natal 959384 főnyi népességében 800000 a zulu. Natalban kihirdették az ostromállapotot, az egész miliciát mozgósították és a Zuluföldre rendelték. Fokföld és Transvaal katonai segítséget ajánlottak föl Natalnak a közös veszedelem elfolytatására.

K ö z g a z d a s á g.

Huszezer visszavándorló egyszerre.

Nem kevesebb, mint huszezer kivándorló jön vissza — mint értesülünk — egy napon, december 7-én Amerikából Európába. Hét nagy tengeri gőzös indul el e napon Newyorkból a középtengeri kikötőkbe és legalább háromezer utast számítva hajónként, huszezerre rug azoknak a száma, kik visszajönnek az ó világba.

Az amerikai pénzügyi válság következtében körülbelül százezer munkás vesztette el a kenyerét. A nagy gyárak közül többen néhány hétre megszüntették a munkát. Figyelmeztetendők tehát azok a magyarországi munkások, kik mindenáron Amerikába igyekeznek, hogy odavaló gyárakban munkát kapjanak: legalább néhány hétig maradjanak otthon, a meddig a válság tart.

A mostani nagy visszavándorlásból különben az a tanulság, hogy a legszigorubb törvények se tudják megakadályozni sem a ki-, sem a visszavándorlást. Az amerikai igen nagy munkabérek csábítják csak az embereket a kivándorlásra és abban a pillanatban, amikor Amerikában nem kereshetnek eleget, jönnek vissza tömegesen. Se törvény, se kivándorlási ügynök nem szabalyozza tehát a ki- és bevándorlást, hanem kizárólag a munkabér.

Feltehető, hogy az amerikai válság megszüntével még néhány hónapig nem lesz képes az amerikai ipar annyi munkást foglalkoztatni, mint még nemrég is, a kivándorlás tehát a jövőben nem lesz oly nagymértékű, mint volt eddig.

Ha a hazatérő munkásnak most anny földet adnak, amelyből családotul megélhet vagy tisztos munkabért fizetnek neki, bizonyosan itthon is fog maradni nagyrésze. Ezzel aztán elérnők, hogy az a sok pénz — évenként háromszáz millió korona — amit hazaküldtek a munkások, szaporította az ország tőkéjét és most a munkások javarésze is itthon maradna.

Ez nemzetgazdaságilag oly nyereség volna, hogy örülnünk kellene utólag a volt nagy kivándorlásnak, kiderülvén, hogy az emberek nem hagyták el végleg hazájukat, hanem pénzt szerezni mentek külföldre és az ott szerzett rengeteg milliókat részint már hazaküldték, részint most hozzák, hogy itthon elköltsék.

Ha így sikerül a jövőt megalkotni? számba se jöhet nemzeti szempontból, hogy voltak, vagy vannak egyesek, kik a kivándorlás vagy visszavándorlás által megrövidültek. Allami szempontból végre is nem az egyesek, hanem a nagy néprétegek érdeke a döntő.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
Dr. Rusa Ernő.

1836. szám./1907. vht.

Árverési hirdetmény.

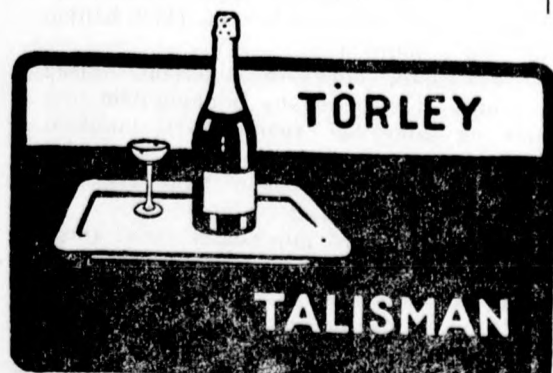
Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a kaposvári kir. járás-bíróságnak 907. fh. 871/1. számú végzése folytán ifj. Weisz Lázár javára Farkas József külső ellen 63 kor. 50 fill. s jár. erejéig toganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 770 koronára becsült következő ingóságok, n. m.: 2 ló, 1 kocsis, 2 lószerszám és egyéb ingók nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a kaposvári kir. járásbíróság 1907. évi fh. 871/4. számú végzése folytán 63 kor. 50 f. tökekövetelés, 17 kor. 90 fill. eddig összesen bíróság már megállapított, valamint a még felmerülő költségek erejéig. Zseliczkisfalud községben alperes lakásán 1907. évi december hó 20 ik napjának délutáni 1/23 órája batár-időül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 102 § értelmében ezek javára is elrendeltek.

Kelt Kaposvár, 1907 december 5

RÁCZ ISTVÁN,
kir. bír. végrehajtó.

Nyomdai munkákat
jutányos áron készít
Hagelman Károly
könyvnyomdája
Kaposvár.

RÓZSA JÁNOS

vegyszeti ruhatisztító, plissirozó ágytolltisztító és
gőzműfestő intézete

Kaposvárott, Fő-utca 31. sz.

SAJÁT HÁZÁBAN.

Ajánlja a legújabb gépekkel felszerelt

plissirozó, guvrirozó, vegyszeti
ruhatisztító és gőzműfestő gyárat,
mely legújabban

ágytolltisztító géppel

bővített ki. — Ezen közegészségi és tisztasági szempontból felette megbecsülhetetlen eljárást melegen ajánljuk háziasszonyok, intézetek és kórházak figyelmébe.

Tisztítás folytán a toll 100%-al növekedik.
Előzetes bejelentés után a toll tisztítása meg is várható.

JOHNSTON aratógépeit

kizárólag a magyarországi viszonyoknak megfelelőleg készítve egyszerű és tökéletes kivitelben,
olcsó árban szállítjuk.

Bächer Rudolf és Melichár Ferenc,

a Johnstone Harve ter Co. Batavia

Magyarországi kizárólagos képviselői

Budapest, VI., Nagymező-utca 68.

Árajánlattal készséggel szolgálnak.

A ki legjobban szerkesztett, teljesen független nagy napilapot járatni óhajt, fizesse elő

„Az Újság”-ot!

Előfizetési árak:		* „AZ UJSÁG” terjedelme rendszeren
Egy évre - - - - -	28 K — fill.	28-32-36 oldal. Vasárnap és ünnepnapokon 60—100 oldal.
Félévre - - - - -	14 K — fill.	
Negyed évre - - - -	7 K — fill.	
Egy hónapra - - - -	2 K 40 fill.	

Megrendelési cím:

AZ UJSÁG kiadóhivatala

Budapest, VII. ker., Rákóczi-ut 54. szám.

A NAP és A HIR a 48-as eszmény és a magyar nemzeti törekvések leghivebb, legtüzesebb szószólója.
A MAGYAR UJSÁGÍRÁS SZENZÁCIÓI.
A magyar közönség legkedvesebb lapjai. **Tessék mutatószámot kérni.**

Magyarország legkitünőbb három lapja.

A NAP ujságvállalat lapjai:

A NAP | A HIR

A NAP ujságvállalat estí lapja.

A NAP előfizetési ára:
Egész évre - - 16 K — f.
Félévre - - - - 8 K — f.
Negyedévre - - 4 K — f.
Egy hónapra - 1 K 40 f.

Egy szám mindenütt **2** krajcár.

A NAP ujságvállalat reggeli lapja.

A HIR előfizetési ára:
Egész évre - - 16 K — f.
Félévre - - - - 8 K — f.
Negyedévre - - 4 K — f.
Egy hónapra - 1 K 40 f.

Egy szám mindenütt **2** krajcár.

FIDIBUSZ

A NAP ujságvállalat élclapja.

A FIDIBUSZ előfizetési ára:
Egész évre - - - - 6 K — f. || Negyedévre - - - - 1 K 50 f.
Félévre - - - - - 3 K — f. || Egy hónapra - - - - K 50 f.

Egyes szám mindenütt **5** krajcár.

Aki a „FIDIBUSZ”-ra legalább egy félévre előfizet, ingyen kapja az 1908. évre szóló díszes „FIDIBUSZ NAPTÁRT”-t.

Pályázati hirdetmény.

Kaposvár város képviselőtestülete 13425/907. sz. alatt kelt határozatával a városi kezelés alatt álló gépművekhez — villanytelep, vízműtelep stb.

gépészmérnöki állást

rendszeresített, 2800 korona évi fizetés, 800 korona lakbér és a szervezési szabályrendeletben biztosított korpótlék és nyugdíj illetménnyel, a mely állás legkésőbb 1908. évi január hó 1-én elfoglalandó.

A kik ezen állást elnyerni óhajtják, felszerelt kérvényeiket **f. évi december hó 23-ig** a város polgármesteréhez nyújtsák be.

Kaposvár, 1907. december 6.

Németh,
polgármester.

Hirdetések

jutányos áron felvétetnek e lap kiadóhivatalában.

NAGY LAJOS
SZIJGYÁRTÓ, NYERGES ÉS BÖRÖNDÖS
KAPOSVÁR, Erzsébet-ut 12. szám. (Piac-tér.)

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives figyelmébe ajánlani elsőrendű

szijgyártó, nyerges és bőröndös

üzletemet, melyet helyben, Erzsébet-ut 12. szám alatt (piac-tér) nyitottam és a mai kor igényeinek minden tekintetben megfelelően rendeztem be.

Raktáron tartok **kocsizó, lovagló és istálló felszereléseket**, ugyszintén **bőrönd, vadászati és bőr-diszmnű árukat**.

Megrendeléseket és javításokat pontosan készítek.

MORGOS JÓZSEF

polgári, papi és egyenruha-szabó, Somogyvármegye szállítója
Kaposvár, Fő-utca 8. (A vármegyeház mellett.)

Alapított 1880.

Alapított 1880.

Saját műhelyemben legfinomabb honi és külföldi szövetekből mérték után készített

nyári, őszi, téli és tavaszi öltözeteket, papi öltözeteket, egyenruhákat, felöltöket, alkalmi ruhákat

és minden e szakmába vágó ruhákat ajánlok a nagyérdemű közönség figyelmébe. — Huszonhét év óta fennálló üzletem jó hírneve kezeskedik a szolid kiszolgálásról, melyet ezután is kiérdemelni lesz főtörekvésem.

Szives támogatásukat továbbra is kérve

kiváló tisztelettel

MORGOS JÓZSEF

polgári, papi és egyenruha-szabó
Kaposvár, Fő-utca 8.

Eladó ház!

A „Kaposvári Hitelszövetkezet” tulajdonát képező nyolc lakásból álló adómentes új ház és kert Kaposvárott, Fő-utca 111. sz. alatt

szabad kézből eladó.

Venni szándékozők az eladás feltételeiről a Hitelszövetkezet hivatalos helyiségében (Kaposvár, Korona-u. 5. sz.), vagy dr. Rusa Ernő ügyvéd irodájában bármikor tájékozást szerezhetnek.

Iroda áthelyezés!

GOLDBERGER A. V.

cég tisztelettel értesíti m. t. ügyfeleit, hogy **35 év óta fennálló**

hirdetési irodáját

(jelenleg Budapest, IV., Váci-u 20. sz.)

1907. november 10-én

saját házába

Budapest, IV., Molnár-utca 38. sz.

helyezi át.

Hirdetések felvétele a világ összes LAPJAI ÉS NAPTÁRAI részére.

Legközelebb meg fog jelenni a

SOMOGY-KAPOSVÁRI

MAGYAR NÉPNAPTÁR

1908. évre.

KAPHATÓ:

HAGELMAN KÁROLY

könyv- és papirkereskedésében

KAPOSVÁROTT.

Nyomatott Hagelman Károly könyvnyomdájában Kaposvárott.